

Дарбамба

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК.

2024
ГОД СЕМЬИ

Тәсисчи: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ
ВӘ ИНФОРМАСИЈА АКЕНТЛИЈИ

12+

№10 (98463) 1920-чи илдән чыхыр 15 МАРТ 2024-чү ил, чүмә.

Гүжәти 2 рубл.

МҮРАЧИӘТИ МҮЗАКИРӘ ЕДИРИК

Чох вачиб вәзифәләр гаршыја гојулмушдур

2024-чи ил бәшәр тарихиндә даһа јадда галан олачагдыр. Глобаллашманын дәвләтләр вә халглар арасында мүнәсибәтләрә кәскин зәрбә вурдуғу өзүнү јахшы бирүзә верир. Бәлә бир вахтда дүнјанын бир сыра ири дәвләтләриндә Президент вә ганунверичилик органларына сечкиләрин кечирилмәсиндә сечкиләрин мөвғеји чоһ бөјүк рол ојнајачагдыр. Гәрб дәвләтләриндә сағ гүввәләрин баш галдырылмасы чоһ тәһлүкәлидир. Узун илләр дүнја дәвләтләри мүнәсибәтләриндә һөкүм сүрән позитивлик артыг кетдикчә јох олур. Онлар һәкәмонлуғ сијасәтинин јерилдилмәси үчүн бирләшир, јени әмәлә кәлән кичик дәвләтләрә тәсирини даһа да артырмаг нијјәти илә чыхыш едирләр.

Өлкәмиздә дә Президент сечкиләри кечирилчәк. һәр јердә олдуғу кими республикамызда да бу сечкиләрә чидди һазырлыг көрүлмүшдүр. Сечкиләр әрәфәсиндә Өлкә Президенти Владимир Путинин РФ Федерал Ичласына, Дәвләт Думасына Мүрачиәти бүтүн өлкәмиз үчүн сон дәрәчә мүнүм әһәмијјәтли бир сәнәддир. Онун әввәлки илләрдәки мүрачиәтләрден фәрғи чоһ бөјүкдүр. Әкәр индијә кими олан мүрачиәтләрдә өлкә гаршысында дуран бир ики иллик вәзифәләр исрар едилгисә бу илки мүрачиәт дә гаршыдаки алты ил үчүн фәалијјәт планлары мүйјәнләшдирилмишдир. Бу бир даһа кәстәрир ки, Өлкә Президенти узаг перспектив үчүн дә конкрет истигамәтләрин инкишафыны мүйјәнләшдирилмишдир.

Һеч кәсә кизли дејилдир ки, бу күн дәвләтмизин гаршысында бөјүк вәзифәләр дурур. Санкијаларын илдән-илә артыгы бир вахт да биз өлкә итгисадијјатынын бүтүн саһәләрини инкишаф етдирмәлијик. Ајры-ајры саһәләрә исә сыфурдан башламалыјыг. Мүрачиәти охујуб мұзакирә едәркән бунун чанлы шаһиди олурсан. Мүрачиәт дә ики әсас програмын һәјата кечирилмәси өн плана чәкилмишдир. Бунлар «Аилә» вә «Кадрлар» лајиһәләридир. Сон илләрдә аиләләрин вә хүсуси илә чоһушағлы аиләләрин дәстәкләнмәси үчүн бир сыра гәрарлар гәбул едилмәси сәјәсиндә бу саһәдә олан вәзијјәт нисбәтән јахшылашмышдыр. Јохсулларын сәји хејли ашаға дүшмүшдүр. Бу лајиһәдә 2030-чи илләрәдәк кәнчләрин сәјинын 9

сәһ.2

ДР һөкүмәтинин сәдри А.Абдулмүслимов рекионун 3 бөләдијјәсинә сәфәр едиб

сәһ.3

Елимизә Новруз кәлир

сәһ.6

Нә вахтса она рус ады верибләр

сәһ.7

Тибб бачысынын чәсарәтли әмәји

сәһ.8

милјондан артыг олмасы бир вәзифә кими ирәлди сүрүлмүшдүр. Хүсуси һәрби Әмәлијјат иштиракчылары, онларын вә һәлак оланларын аиләләринин дәстәкләнмәси үчүн хүсуси гәрарлар гәбул едилмәси һамы тәрәфиндән мүсбәт гаршыланмышдыр. Бу ишин давам етдирилмәси мөгсәдилә нәзарәтин күчләндирилмәси дәвләт органларына тапшырылмышдыр.

«Кадрлар» лајиһәсинә кәлдикдә исә анчыг демәлијәм ки, онун һәјата кечирилмәсиндә һәр бир ири вә орта мүәссисәләрин, ширкәт вә тәсәррүфатларын башчыларынын марағы даһа чоһдур. Кәнд тәсәррүфаты бу күн өлкә итгисадијјатынын әсас саһәсинә чеврилмәси јүксәк һазырлыглы кадрлары тәләб едир. Доғрудан да чалышдығы саһәдән јүксәк фәјда алмаг үчүн мүасир технолокијаларын тәтбиғ едилмәсини тәләб едир.

Кадрларын һазырланмасы үчүн хүсуси илә пешә тәһсилинин јени сәвијјәдә гурулмасы заманын тәләбидир. Мүасир техниканы идарә етмәк үчүн ихтисаслы кадрлар јетишдирилмәсинә диггәт артырылмалыдыр.

Артыг өлкәмизин ән узаг јерләриндә бабагчадан сәсвәрмә башламышдыр. Әминәм ки, мартын 15-17 һәр јердә олдуғу кими республикамызын вә рајонмузун сакинләри Президентин намизәдлијинә јәкдилликлә сәс верәчәкләр.

Азад һачыјев,
Татлјар Арохолдинкин баш директору,
ДР Халг Мәчлисинин депутаты

МЭДЭНИЈЈЭТ

В.Путинин тәшәббүсү илә 2025-чи илдә өлкәдә јени «Земскиј мәдәнијјәт ишчиси» програмы ишә салыначаг

Дағыстанын мәдәнијјәт назири Зарема Бутајева гејд едиб ки, Русијада «Земскиј мәдәнијјәт ишчиси» програмынын ишә салынмасы сәнајә үчүн әһәмијјәтли вә чохдан көзләнилән лајиһәдир: «Бүтүн мәдәнијјәт мүәссисәләри – клублар, ушаг инчәсәнәт мәктәбләри, нүмунәви китабханалар раһат мүһитлә јанашы, һәм дә јүксәк кејфијјәтли мәзмуна малик олмалыдыр. Бу, хусусән јерләрдә пешәкар кадрлардан асылыдыр. һазырда мәдәнијјәтин бәзи саһәләриндә кәскин кадр чатышмазлыгы јашаныр. Бу програм истадәдлы кәнчләрин чәлб олунмасына көмәк едәчәк вә кәләчәкдә кәнд мәдәнијјәт очагларында асудә вахтын тәшкилинин јени формаларыны тәтбиг едәчәк». Земскиј Мәдәнијјәт Ишчиси програмына әсасән, бир кәнддә вә ја кичик бир шәһәрдә ишләмәк үчүн көчән бир мүтәхәссис 1 милјон рубл бирдәфәлик едәниш алачаг.

С.Салехова

ИГТИСАДИЈЈАТ

Бунакск «Бофф» ајаггабы фабрикинин Русијада аналогу јохдур

Дағыстанын јүнкүл сәнајә мүәссисәси-Бунакск ајаггабы фабрики «Бофф» Русијада хусуси тәјинатлы ајаггабы истәһсал едән јекәнә мүәссисә кими таныныр. Фабрикада гадын, киши вә ушаг ајаггабылары, һәмчинин алтыг төкмә гәлибләри истәһсал олунур.

дәстәји сәјәсиндә мүмкүн олуб. Гејд едәк ки, Бунакск ајаггабы фабрикинин өз тарихи вар, ССРИ дөврүндән бүтүн бәјүк иттифаг республикаларында

мәшһур олан ајаггабылар истәһсал едир вә бу күн дә о уғурлу дөврләрдән һеч дә керигалмыр.

һ.Асланов

СИЗИН КИТАБ РӘФИНИЗ ҮЧҮН

«Хатирәләр» китабынын тәгдимат мәрасими кечирилиб

2024-чү ил мартын 1-дә Дағыстан Азәрбајчан Јазычылар Бирлијинин илдөнүмүндә Табасаран рајонунун Мараға кәнд китабханасында Хыдыров һәсәнбәј Пашаларовичин «Хатирәләр» китабынын тәгдиматына һәср олунмуш әдәбиәдди кечә кечирилмишдир.

етдијини билдирдиләр. Кичик јашларындан Азәрбајчан поезијасыны севир, шеир, јазыр. Тарихи очерк кими «Мараға кәндинин тарихи сәһифәлә-

Даһа сонра апарычы мүәллиф һаггында гыса мәлумат вериб. Чыхыш едәнләр Таһир Салех, Кумалат Кумалатов Хыдыров һәсәнбәј Пашаларовичин педагожи өмәк ветераны олдуғуну, өмрүнүн 45 илини мәктәбә һәср

ри» китабыны да чап етдириб. Белә зәһмәт төләб едән ишин өһдәсиндән һеч дә һамы кәлә билмир. Мүәллифә бу чәтин ишиндә даһа бәјүк уғурлар арзулајырыг.

А.Мәммәдова

КЭЛЭЧЭЈӘ БАХЫШ ПРОГРАМЫ

Бу һадисәни мән сәбирсизликлә көзләмишәм

Өлкә Президенти В.Владимир Владимирович Путинин РФ Федерал Ичласына 24 феврал 2023-чи ил тарихли Мүрачәти өлкәмизин сијаси, иғтисади вә социал һәјәтында чох вачиб һадисәјә чеврилмишдир.

Өлкәмизин тәләјинә бикәнә галмајан, өз Вәтәнинин вәтәнпәрвәри олан, өлкәдә ки, вәзијјәтә үрәкдән јанашан һәр кәс бу һадисәни сәбирсизликлә көзләјирди. Мән бир зијалы кими Өлкә Президентинин бирбаша ефирдә чыхышыны иш јериндә изләмишәм. РФ һөкүмәти, рејон башчылары, танымыш сијаси вә ичтимаи хадимләр дөвәт олунан көрүшдә Президентин Федерал Ичласа Мүрачәтилә чыхыш етмәси мәнә чох күчлү тәсир бағышлады.

ләтмизин әввәлки гудрәтинин гајтарылмасы бир вәзифә кими гаршыја гојулмушдур. Президент бирбаша ачыг демишдир: «Күчлү вә суверен Русијасыз мөһкәм дүнја гајдалары мүмкүн дејилдир.

Сон илләрдә баш верән һадисәләр дүнјанын бир чох рејонларында силаһлы тоггушмалара, кичик муһарибәләрә сәбәб олмушдур. Бүтүн бунлар АБШ вә онун әлалтыларынын апардығы мәкирли сијасәтин нәтичәсидир. Хусусилә бир сыра дөвләтләрдә фашист үнсүрләр баш галдырмаш, дөвләтләр вә халглар арасындакы мүнәсибәтләри позмаға сәј кестәрирләр. Хусусилә Русијанын фәрғли сијасәт апармасы онларын хошуна кәлмир. Лакин вәзијјәт кәтдикчә дејишир, Русија бир чох бейнәхалг мәсәләләрдә өз сијасәтини ачыг вә ајдын кестәрмәјә башламышдыр.

Буна көрә дә бизә (сечмә адамлар) элита лазымдыр. В.В.Путин бу һагда демишдир: «90-чы илләрдә чибләрини долдуранлар элита (сечмә адамлар) дејилдир. Билдијиниз кими элита сөзү өзүнү бир чох һалларда етибардан салмышдыр. Чәмијјәт гаршысында һеч бир хидмәти олмајанлар өзләрини хусуси һүғулары вә имтијазлары олан каста һесаб едирләр. һәгиги элита исә бу күн Русијада хидмәт едәнләрдир. Онлар зәһмәткешләр вә өскәрләрдир. Етибарлы, иши илә өзләрини сынагдан кечирмиш, Русијада иши илә садиглијини сүбүт едәнләрдир».

Бу күн өлкә иғтисадијјәтинин елминин вә мәдәнијјәтинин мүхтәлиф саһәләриндә јүксәк нәтичәләр вә уғурлары илә сечилән инсанлар вардыр. Сон илләрдә бир чох саһәләрдә өлдә едилмиш нәтичәләр кестәрир ки, иғтисадијјәтләр инкишаф едир, тәгдирә лајиг нәтичәләр өлдә едилди. Хусусилә өлкәнин әрзаг тәһлүкәсизлијини тәмин едилмәсиндә гәзакнылмыш мүвәфигијјәтләр бизи севиндирмәјә билмәз. Дөвләтимиз өзүнүн чохиллик тарихиндә кәнд тәсәррүфаты мәсуллары истәһсалында рекорд нәтичәләр өлдә етмишдир. Бу күн Русија тахыл истәһсалында вә сатышында дүнјанын өн ири истәһсалчыларындан биринә чеврилмишдир. Дүнјанын бир чох дөвләтләринин бизим көмәјимизә еһтијачы олдуғча бәјүкдүр. Өлкәмиз һәм дә менирал күбрәләрин ири истәһсалчысы кими чыхыш едир. Вә өз мәһсулларыны демәк олар ки, чох дөвләтләрә ихрач едир. Бүтүн бунлар бизим үчүн баш учалығдыр.

Маһмуд Мирзәјев, вәкил

ПОНЕДЕЛЬНИК 18 МАРТА 2024 ГОДА

7 ПЕРВЫЙ КАНАЛ
05.00 «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.20 Д/ф «Под небом Крыма».

23.00 «Большая игра». (16+).
00.00 Д/ф «Александр Проханов. Исповедь». (18+).

09.55 «О самом главном». (12+).
11.00 «Вести».
11.30 «60 минут». (12+).

05.00 «Самые шокирующие гипотезы». (16+).
06.00 «С бодрым утром!» (16+).

16.00 Т/с «Жуки». (16+).
20.00 Т/с «Наследство». (16+).

05.31,07.51,01.23 День в истории. (16+).
05.36,05.46,12.38,14.39,16.40 Интервью. (16+).

ВТОРНИК 19 МАРТА 2024 ГОДА

7 ПЕРВЫЙ КАНАЛ
05.00 «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.20 Д/ф «Под небом Крыма».

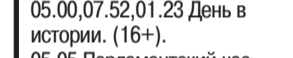
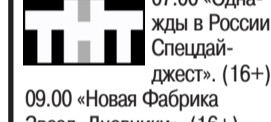
21.00 «Время».
22.00 Т/с «Переведи ее через Майдан». (16+).

09.00 «Вести». Местное время.
09.30 «Утро России».

05.00 «Самые шокирующие гипотезы». (16+).
06.00 «С бодрым утром!» (16+).

16.00 «Информационная программа 112». (16+).

Праздники». (16+).
10.00 Т/с «Девушки с Макаровым». (16+).

СРЕДА 20 МАРТА 2024 ГОДА

7 ПЕРВЫЙ КАНАЛ
05.00 «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.20 Д/ф «Под небом Крыма».

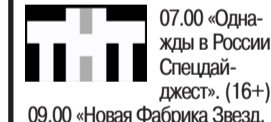
21.00 «Время».
22.00 Т/с «Переведи ее через Майдан». (16+).

09.55 «О самом главном». (12+).
11.00 «Вести».

05.00 «Самые шокирующие гипотезы». (16+).
06.00 «С бодрым утром!» (16+).

16.00 Т/с «Жуки». (16+).
19.00 Т/с «Наследство». (16+).

05.23,07.51,01.42 День в истории. (16+).

ЧЕТВЕРГ 21 МАРТА 2024 ГОДА

7 ПЕРВЫЙ КАНАЛ
05.00 «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.20 Д/ф «Под небом Крыма».

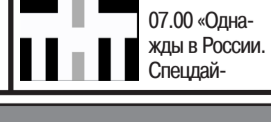
21.00 «Время».
22.00 Т/с «Переведи ее через Майдан». (16+).

09.30 «Утро России».
09.55 «О самом главном». (12+).

05.00 «Самые шокирующие гипотезы». (16+).
06.00 «С бодрым утром!» (16+).

16.00 Т/с «Жуки». (16+).
19.00 Т/с «Наследство». (16+).

05.00,06.30,07.18,08.00,09.00,09.49,12.00,18.10,23.00,01.00

ПЯТНИЦА 22 МАРТА 2024 ГОДА

Table with 7 columns for TV channels: ПЕРВЫЙ КАНАЛ, РОССИЯ, РТР, РЕНТВ, and РОССИЯ 2. Each column lists program titles and times for Friday, March 22, 2024.

СУББОТА 23 МАРТА 2024 ГОДА

Table with 7 columns for TV channels: ПЕРВЫЙ КАНАЛ, РОССИЯ, РТР, РЕНТВ, and РОССИЯ 2. Each column lists program titles and times for Saturday, March 23, 2024.

ВОСКРЕСЕНЬЕ 24 МАРТА 2024 ГОДА

Table with 7 columns for TV channels: ПЕРВЫЙ КАНАЛ, РОССИЯ, РТР, РЕНТВ, and РОССИЯ 2. Each column lists program titles and times for Sunday, March 24, 2024.

Table with 7 columns for TV channels: НТВ. Each column lists program titles and times for the week of March 18-24, 2024.

Нә вахтса она рус ады верибләр

Бир аз эввэл Јутуб каналында танынмыш ичтимаи хадим вә язычы Алберт Прохановун мүхбир илә диалогу мәни чох һејрәтләндирди. Сөһбәт Дағыстан Республикасы һаггында кедирди. Јазычы гүрурла деди: «Дағыстан дәвләт јарадан рекиондур, Дағыстан Русијаны хилас етмишдир, дағыстанлылар дәвләт јарадычы халглардыр».

Вахты илә бүтүн гафгазлылар вә о чүмлөдөн дағыстанлылар һаггында мәркәздә негатив мүнәсибәт һөкм сүрүрдү. Лакин заман бу мүнәсибәтләрин јерсиз олдуғуну сүбүт етмәјә башламышдыр. Хүсуси һәрби Әмәлијјат башландығы күндән дағыстанлыларын кестәрдикләр гәһрәманлыглар танынмыш јазычынын дедикләрини артыг дәрәчәдә сүбүт едир. Отуз минә јахын дағыстанлынын бу күн Хүсуси һәрби Әмәлијјат да иштирак етмәси кимин ким олдуғуну әјани кестәрир. Илк Русија гәһрәманы алдына лајиг көрүлән забит, дағыстанлы һачымәһәммәдов олду. Онун гәһрәманлыг јолуну давам етдирәнләрин сајы кетдикчә артыр.

Борис Тејмурович Талыбов онлардан биридир. О 21 декабр 1995 —чи ил тарихдә гуллучу аиләсиндә анадан олмушдур. 2007-2008-чи илләрдә Москванын 201 сајлы

орта мөктәбиндә, 2011-чи илдән шөһәрмиздәки 6 нөмрәли интернат —мөктәбдә охумуш, 2013-чи илдә Москва Сосиал Игтисади Институтунун һүгүг факултәсинә гияби дахил олмуш вә 2018-чи илдә бураны битирмишдир. 2016-чы илдә Москва шөһәринин Савелевски рајону үзрә һәрби комиссарлығындан орду сыраларына чағрылмыш вә Москва вилајәтиндә хидмәтини баша вурмушдур. 2018-чи илдә мүгавилә үзрә орду сыраларында хидмәт етмәјә башламыш вә 2023-чи илин феврал ајындан Донетски шөһәриндә Хүсуси һәрби Әмәлијјат да иштирак етмәјә башламыш. 07.03.2023 тарихдә кедән дөјүшләрин бириндә гәһрәманчасына һәлак олмушдур.

Онун кестәрдији икидлији јүксәк гиямәтләндирилмиш, Икидлик Орденинә лајиг көрүлмүшдүр. Бу аиләнин тәләјиндә Украинанын изләри ајдын давам етмишдир. Онун

бабасы 1943-чи илдә Украинанын азадлығы уғрунда кедән амансыз дөјүшләрдә иштирак етмишдир. Дөјүшләрин бириндә јараланмыш, Борис адланан досту рус әскәри ону дөјүш мејданындан чыхара билмишдир. Аз кечмир ки, Борис һәлак олур. Дәрбәндә кәлән чәбһә мөктүбунда исә дөјилрди:

Әкәр оғлум оларса адыны Борис гојун, о мәним һәјатымын хиласкарыдыр. Лакин һәлә олур ки, мөктүб кәлиб чатынча ушаг доғулур она Јавәр ады верирләр.

Бу хаһиш аиләдә мүзакирә олдуғдан сонра ады дөјишмәдән ушагы Борис дөјә чағырачағлары гәрара алыныр. 2023-чи илдә исә бабасынын адыны дашыјан Борис Украинада кедән Хүсуси һәрби Әмәлијјат да гәһрәманчасына һәлак олур. Бу тәләјин һөкмүдүр јохса...

Бу күнләрдә 6 нөмрәли интернат-мөктәбдә Борисин хатирәсини јад едилмәсинә һәср едилмиш марағлы тәдбир кечирилмишдир. Азәрбајҗан дили вә әдәбијјаты мүәллими Сәмәја Садыгованын мөдәнијәтмизин, тарихимизин, адәт вә өнөнәләрмизин горунуб

сахланылмасына, инкишаф етдирилмәсинә вә тәблиғ едилмәсинә мотивасија верән фәәлијјәти һаггында чох јазмағ олар. Бир мүәллимә кими о кәнч нәслин вәтәнпәрвәрлик руһунда тәрбијә олунмасы үчүн өз борчуну лајигинчә јеринә јетирир.

Марағлы чыхшлар олду. Мөктәбин дәрс һиссә мүдири Аида Заманова, тәшкилатчы дәрс һиссә мүдири Кәнарә Әлијева гәһрәманын кезәл хүсусијәтләриндән әтрафлы данышдылар вә билдирдиләр ки, архасыза арха дурмағ онун сәчијәләндрән хүсусијәт иди. Она керә дә мөктәбдә ону һамы чох севирди.

Тәдбирдә «Шөһрәт» музеејинин ишчиси Күлпәри Ша-

бановна, танынмыш шаирә Зейнәб Дәрбәндли, Азәрбајҗан Драм Театрынын актрисасы Рәһилә Өмәрова, «Дәрбәнд» гәзетинин мәсул катиби Ајна Мәммәдова чыхыш едәрәк дөврүмүзүн кәркин бир вахтын да белә тәдбирләрин бөјүк әһәмијјәтә малик олдуғуну вә онларын кечирилмәсиндә тәшәббүс кестәрәнләрин ишинин өн јүксәк тәрифә лајиг олдуғларыны бөјән етдиләр.

Мөктәб шакирдләринин өзбәрләдикләри шеирләр вә онларын ифасы чох тәсир едичи олду. Бу бир даһа кестәрир ки, милли диләрин лајигинчә тәдрис едилмәсинә мәнз бу чүр јанашмағ лазымдыр.

М. Сејидов

